

Työllistämisen kuntalisän periaatteiden hyväksyminen

Kunnanhallitus 19.01.2026
357/02.05.01.02/2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy työllistämisen kuntalisän periaatteet seuraavasti:

1. Työllistämisen kuntalisää myönnetään työnantajille, jotka työllistävät laukaalaisia:

- alle 30-vuotiaita työttömiä nuoria
- henkilöitä, joiden työttömyysetuudesta Laukaan kunnalla on 50 % rahoitusvastuu
- kotoutumisajalla olevia maahanmuuttajia ja henkilöitä, joista Laukaan kunta saa laskennallista kotoutumiskorvausta

2. Myöntämisessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- työllistettävän tulee olla työtön
- työllistämisen kuntalisän määrä on 600 €/kk ja sitä myönnetään joko työssäoloehdon täyttymiseen saakka tai maksimissaan 12 kk
- työllistämisen kuntalisä rahoitetaan vuoden 2026 talousarviossa seuraavasti: Alle 30-vuotiaiden kohdalla työllisyyden hoidon talousarvioon kuntalisään varatusta määrärahasta, rahoitusvastuun alaisuudessa olevien henkilöiden kohdalla rahoitusvastuun kattamiseen varatusta määrärahasta ja kotoutumisajalla olevien henkilöiden osalta laskennallisista kotoutumiskorvauksista

3. Työllisyyspalvelut määrittelee harkinnanvaraiselle työllistämisen kuntalisälle tarkemmat myöntämisen ehdot ja laatii hakuohjeet

Päätös

Selostus

Laukaassa oli marraskuun 2025 lopussa 1001 työtöntä työnhakijaa, joka oli 11.7 % työvoimasta. Vuotta aiemmin samaan aikaan, vastaavat luvut olivat 811 ja 9.5 %. Alle 25-vuotiaita työttömänä työnhakijana marraskuussa 2025 oli 109 henkilöä ja vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana 93. Pitkäaikaistyöttömien määrät vastaavina ajankohtina ovat 395 ja 350.

Työllisyystilanne on jatkunut haastavana ja avoimien työpaikkojen määrä on jatkanut laskuaan. Tilanne on melko samanlainen koko maassa. Työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtioilta kunnille 1.1.2025 alkaen. TE-toimistot lakkautettiin ja työvoimapalvelut ovat osa kunnan peruspalveluja. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen muodostaa Laukaan lisäksi 12 kuntaa ja isäntäkuntana toimii Äänekosken kaupunki. Äänekoski vastaa lain mukaisten julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä (Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä 23.3.2023/380).

Työllisyysalueen palvelut rahoitetaan kunnille myönnettävillä valtionosuuksilla. Valtionosuudet olivat kuitenkin merkittävästi pienemmät kuin rahoitus, jota työ- ja elinkeinotoimistot saivat aikaisemmin vastaavien tehtävien järjestämiseen. Työllisyysalue vastaa palkkatukien myöntämisestä. Palkkatukien ehtoja on kuitenkin kiristetty huomattavasti. Palkkatuki on työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi tarkoitettu harkinnanvarainen tuki. Palkkatuetun työn tarkoituksena on edistää työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Palkkatukea voidaan myöntää tietyin edellytyksin sellaisen työttömän

työllistämiseen, jolla on puutteita ammatillisessa osaamisessa, tai henkilön pysyvä tai pysyväisluonteinen vamma tai sairaus vähentää hänen mahdollisuuksiaan sopivan työn saamiseen tai henkilö on 60 vuotta täyttänyt pitkäaikaistyötön. Työllisyysalueen palkkatukeen käytettävissä oleva määräraha on rajallinen ja palkkatukeen oikeutettujen tulee täyttää myöntämiselle asetetut kriteerit. Edellä mainituista syistä palkkatuen myöntämisellä ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia Laukaan työttömyyteen. Palkkatukilainsäädäntö muuttui 1.1.2025 alkaen niin, että kunnat eivät voi saada palkkatukea muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, vaikka palkkatukirahoja olisi käytettävissä. Palkkatuki ei nykyisen lainsäädännön mukaan myöskään kerrytä työssäoloahtoa. Mikäli työnhakija jää palkkatukityöjakson jälkeen uudestaan työttömäksi työnhakijaksi, työttömyysturvamaksu kunnalle on sama kuin ennen työllistymistä.

Työttömyysturvan rahoitusvastuuseen tuli muutoksia 1.1.2025 alkaen. Kunnat vastaavat työttömyysturvan rahoituksesta jo 100 työttömyyspäivän jälkeen. Rahoitusvastuu alkaa 10 prosentista ja nousee portaittain 50 prosenttiin 700 päivän työttömyyden jälkeen. Rahoitusvastuu koskee kaikkia työttömyysetuuksia ja sitä maksetaan myös työvoimapalveluiden toimenpiteiden piirissä olevien henkilöiden työttömyysetuudesta. Vain avoimille työmarkkinoille työllistyminen, eläköityminen tai muu työvoiman ulkopuolelle siirtyminen poistaa rahoitusvastuun. Vuonna 2024 kunnan rahoitusvastuu työmarkkinatuesta oli 989.044 euroa. Vuoden 2025 rahoitusvastuu tulee menemään noin kahteen miljoonaan.

Marraskuussa 2025 korkeimman 50 % rahoitusvastuun piirissä oli 277 henkilöä, jolloin keskimääräinen rahoitusvastuu on noin 370 € henkilöltä kuukaudessa. Tässä kohderyhmässä olevien henkilöiden työllistyminen on hyvin vaikeaa ilman erillisiä tukitoimia.

Nuorten työllisyystilanne on heikentynyt edelleen. Erityisesti juuri ammattiin valmistuneiden nuorten tilanne on huolestuttava. Ensimmäisen työpaikan saaminen on haastavaa ja työttömyyden kestot ovat pidentyneet.

Laukaan kunnassa asuu kotikunnan saaneita tilapäisen suojelun kautta Suomeen tulleita ukrainalaisia hieman yli 100 henkilöä. Valtio maksaa kotikuntamerkinnän ennen 1.1.2025 saaneista laskennallista automaattista kotoutumiskorvausta ensimmäisen kolmen vuoden ajan ja 1.1.2025 jälkeen kotikuntamerkinnän saaneista 2 vuotta. Korvaus on reaaliaikainen kotikunnan mukaan tuleva korvaus, joten muutto toiselle paikkakunnalle päättää sen. Kotoutumiskorvaus on tarkoitettu ohjattavaksi maahanmuuttajien kotoutumista edistäviin palveluihin. Maahanmuuttajien työllistyminen Keski-Suomessa ei ole ollut aikaisemminkaan helppoa ja nyt se on tavallistakin vaikeampaa.

Toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi kuntalisällä voidaan auttaa ehkäisemään työttömyyden, pitkäaikaistyöttömyyden ja työttömyysetuuden rahoitusvastuun kasvua. Sillä voidaan edistää kuntalaisten työllistymistä ja kompensoida työnantajille myönnettävän palkkatuen määrän pientymistä ja ehtojen kiristymistä. Lisäksi kuntalisällä tuettu työsuhde täyttää työssäolovelvoitetta toisin, kun palkkatuki. Kunnat ovat käyttäneet kuntalisiä työllistymisen edistämiseen tavoitteenaan kannustaa työnantajia palkkaamaan pidempään työttömänä olleita henkilöitä.

Laukaan kunta on myöntänyt työllistämiseen kuntalisiä jo useita vuosia erilaisin perustein, kulloinkin olemassa olevan tarpeen ja käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Kuntalisan korotuksen toivotaan madaltavan

työnantajien kynnystä työntekijän palkkaamiseen ja sitä kautta tuovan työnhakijoille enemmän työmahdollisuuksia avoimille työmarkkinoille.

Työllistymisen kuntalisään on varattu vuoden 2026 talousarviossa 40.000 euron määräraha. Perinteisesti kuntalisä on ollut palkkatuen lisäksi työnantajalle maksettavaa täydentävää tukea. Nyt lainsäädännön muutoksista johtuen on taloudellisesti ja työllisyyden edistämiseksi tarkoituksenmukaista maksaa kuntalisää palkkatuesta erillisenä tukena. Kuntalisään varatun määrärahan lisäksi kuntalisään esitetään käytettäväksi rahoitusvastuun piiriin kuuluvien työttömien osalta työmarkkinatuen rahoitusvastuuseen varattua määrärahaa, jolloin passiivinen sakkomaksu muuttuu kuntalisänä aktiiviseksi työllisyyttä edistäväksi maksuksi. Kotoutumisajalla olevien maahanmuuttajien osalta kuntalisään käytetään valtion maksamia laskennallisia korvauksia. Työllistyminen edistää kotoutumista mitä suurimmassa määrin.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija

palvelupäällikkö Arja Tirkkonen, puh. 050 439 0207